

Strukturering af data

Edith Clausen, forskningsbibliotekar, cand.scient.bibl., IT-A, MHH

Århus Sygehus, Århus Universitetshospital

Systematisk indsamling af data og strukturering af disse informationer er et vigtigt grundlag for planlæggerne og for dokumentationen af hele planlægningsprocessen i forbindelse med Det Nye Universitetshospital (DNU).

Den grundlæggende opgave

Det betyder, at der i relevante databaser skal foretages søgninger af litteratur. Da det drejer sig om evidensbaseret design i forbindelse med DNU, er det vigtigt, at både medicinske, sociologiske og tekniske databaser danner grundlaget for indsamling af information.

Ud over de relevante databaser med peer-reviewed materiale er det også relevant at søge websites på internettet. Her er det vigtigt, *at de fundne materialer troværdighedsvurderes*. Efter de grundlæggende søgninger skal området overvåges løbende i hele planlægningsperioden for at sikre, at den nyeste viden er til rådighed for planlægningen. De indsamlede referencer (og den tilhørende litteratur) skal struktureres således, at de dels hurtigt kan genfindes, dels kan bruges af alle planlæggerne.

Værktøjer

Databaser

For at finde relevante referencer i databaserne, skal søgningerne foretages ved hjælp af de tesaurusser*, de enkelte databaser bruger til indeksering af materialerne. Ud over de danske og nordiske databaser bør der laves søgninger i Medline, Embase, The Cochrane Library, CINAHL, PsycINFO, ABI/INFORM Global, CSA, INSPEC, Web of Science, Scopus og internationale organisationers databaser.

Internettet

Med hensyn til søgning på internettet kan man med fordel anvende nogle af de medicinske og videnskabelige søgemaskiner, der stilles gratis til rådighed på nettet. Valideringen af de fundne websites er meget vigtig, og der findes hjælpelister til støtte for denne kvalitetsvurdering.

Overvågning

Den løbende overvågning af litteraturen skal organiseres således, at relevante referencer sendes som bilag til en mailboks. De fleste store databaser yder denne service gratis, når blot man har registreret sig.

Overvågningen af kernetidsskrifterne inden for området sker bedst ved på det enkelte tidsskrifts website at opsætte en TOC-alert, således at indholdsfortegnelsen sendes som bilag i en mail, hver gang der kommer et nyt nummer af tidsskriftet.

Referencehåndtering

For at kunne styre og analysere de fundne informationer og de nye materialer, der kommer løbende, er det nødvendigt at bruge et referenceværktøj fx RefWorks. Et referenceværktøj er et IT-program, der gør det muligt fra alverdens databaser og internettet at gemme referencerne på de materialer, som er relevante i denne

sammenhæng. Ønsker man også at registrere egne materialer, der ikke findes offentligt tilgængeligt, kan disse også registreres manuelt i systemet.

Dvs. man opretter databaser fx med forskellige emner, importerer referencerne, skriver egne noter, emneord og andet ind i den enkelte reference og får derved mulighed for hurtigt og nemt at genfinde de materialer, der bruges i planlægningen. Der er mulighed for at søge på alle de informationer, der er i basen, mulighed for at analysere i registre for forfattere, emneord og tidsskrifter og mulighed for at lave yderligere kategoriseringer. RefWorks er netbaseret, dvs. at data/databaserne, som er bygget op, befinder sig i cyberspace og kan anvendes af alle, der har login + password, hvor i verden de end måtte befinde sig. Flere brugere kan bruge RefWorks på samme tid og både lægge data ind og trække data ud. Det betyder, at den enkelte projektgruppe i planlægningsfasen ikke skal bruge tid på at finde de informationer, som en anden gruppe allerede har skaffet. Der kan oprettes mange baser på én konto på RefWorks, og der kan oprettes flere konti. RefWorks er tilgængelig på universitetsnettet.

Ved at bruge et referenceværktøj til strukturering af sine data, er det muligt at analysere de datasæt, man har, at føje egne data på de enkelte referencer, at søge på alt i basen, at dele data med andre og at have adgang til data hvor som helst og når som helst.

Rapportering

Ved afrapportering i hele planlægningsperioden skal der refereres til de artikel og andet materiale, der ligger til grund for arbejdet og beslutningerne. Igen er det referenceværktøjet fx RefWorks, der effektiviserer denne proces, idet der blot "klikkes" en kode fra databasen ind i dokumentet, og referencesystemet genererer så selv referencelisten i dokumentet.

*: **En tesaurus** er en fortegnelse over kontrollerede emneord samt henvisninger fra "synonymer" til det foretrukne ord. Betydningsmæssige sammenhænge søges udtrykt ved angivelse af overbegreber, underbegreber og betydningsmæssigt beslægtede udtryk. En tesaurus kan være universelt dækkende eller begrænse sig til et enkelt fagområde eller en gruppe beslægtede fag. En tesaurus kan udvides med nye emneord efter vedtagne procedurer.